

Tolna

vármegye

Völgységi
Kakassé

járás

(kör)-jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Kakassé

~~nagy~~ (kis) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebelezetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határában. (Rendszerint a dűlő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi-és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

A község keletkezésére semmiféle adatot nem találhatók.

Állandóan Tolna vármegyéhez tartozott, Régebbi neve Tokos volt, amit az 1784 évi felkérési anyakönyvi íjzról. Ezen anyakönyvek 1784 június havától vannak még láthatóak, Debániaú irírlésük. A település neve is származása teljesen ismeretlen.

nem történt

Ezre vonatkozásilag semmiféle feljegyzés nincs még háj hagyomány sincsen

urbéres kis község

nem voltak.

Állandóan a kakasséi anyakönyvi terület.

nincs.

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak; tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mely név alatt és mekkora a terjedelmük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mily terjedelműek (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

A község vázlatos térképe csatolva ..... db
nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

nemzetiség szerint:

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földmivelés, ipar, bányászat, földmivelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házasodási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A községben levő állami és más középületek.

A bonyhási - szekszárdi művelés mentén fekszik szomszéd községei: Zomba 4 km. Bonyhási 9 km és Balca 1 km.

dombos
Vízgyűjtési és Párhuzamos

2298

..... kat. hold (birtokivék adatai alapján).
1347 k. hold szántó, 463 k. hold rét (kaszáló),
147 k. hold szőlő (beültetett), 163 k. hold legelő,
10 k. hold erdő, ... k. hold nádas,
..... k. hold terméketlen (ut, szikla, homok, mocsár, kőbánya).

nem

nem

nem

1176

..... lélek.
1173 r. kath., ... g. kath., ... ref.,
3 ág. h. ev., ... izr., ... egyéb
8 magyar, 1168 német, ... tót,
..... rutén, ... oláh, ... horvát,
..... egyéb.

belterületen

nincs

földművelés

235 ház van 662 lakással.

Község háza jegyzői lak, templom polbania lak
2 iskola épület

II. A község szervezete, beosztása és közérdekű viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Előjárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.

(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

Napidíjas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

A jegyzőség székhelye és távolsága:

2. A községi képviselőtestület létszáma:

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

3. Meg van-e bízva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága. (a község központjától, távolsági térkép adatai szerint járható útvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy) Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség és folyamőrség székhelye és távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előljárási cselédügyi bíraskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

6. A községi tűzoltóság szervezete:

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

Biró. Törvény- (másod-) bíró. 6 esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám 1.

1 jegyző, 1 segédjegyző, — orvos
— állatorvos, 1 irodai alkalmazott,
— pénztári alkalmazott, — egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

— kisbíró (küldönc), 1 bába,
— éjjeli őr és — gazdasági alkalmazott.

Árkád km.

6 virilista, 6 választott tag, 3 pót tag

1 A község 1 választókerületet alkot.

6 képviselőtestületi tagot választ
nincs

Irekovárd — 13 km.

Bonyháid — 9 km.

Tolna 20 km.

Tóvel 15 km.

Bonyháid 9 km.

Van, 2 tag. Nincs.

Van. Nincs.

nincs

Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság — tag.
Kötelezett tűzoltóság.

Van. Nincs.

Van. Nincs.

D) Szociális igazgatás.

8. Körorvos székhelye és annak távolsága: Tomba 7 km.
- Hány magánorvos lakik a községben: nincs
- Községi bábák száma: 1
- Körbába lakóhelye és annak távolsága: Hahasel km.
- Okleveles magánbábák száma: nincs
- Legközelebbi gyógyszertár hol van és milyen távol? Tomba — 7 km.
- Legközelebbi kórház hol van és milyen távol? Szekszárd 13 km.
- Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény?
(Árvaház, gyermekmenhely telép) — Van — szegényház — Nincs.
9. A gondozott szegények száma: — intézeti ápolásban, — magán ápolásban.
- Elhagyott gyermekek száma? — gyermek.
10. Milyen a község ivóvíze? jó
- Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke?
Kutviz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.
- Van-e csatornázása? nincs
11. Korcsmák és vendéglők száma? 2 korcsma, — vendéglő, — kávéház.
- Van-e szálloda, fogadó és hány? nincs
- Van-e községben közfürdő? nincs
12. Van-e a község határában gyógyfürdő,
üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra?
A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva? nincs

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: Szekszárd 13 km.
- Kir. járásbiróság székhelye és távolsága? Bonyháid 9 km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: Szekszárd 13 km.
- Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: Bonyháid 9 km.
- Kir. pénzügyőri szakasz, vámőrs, vámőrségi kirendeltség, székhelye és távolsága: Bonyháid 9 km.
- Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága: Pécs 43 km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

2. Középiskolák vagy más szakiskolák (iparostanociskola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

3. Óvodák jellege, száma és tanereje:

Nyári menedékház van-e?

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

R. kath. elemi népiskola 2 tanteremmel és 2 tanerővel.

nincs

nincs

van

Levente egyesület van

Szekszárd

13 km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párber és egyénenkint időről-időre kivetett adó stb.)

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

R. kath. anya egyház helyben a pücsi r. kath. püspökséghez.

Bonyhád 9 km.

Kegyuri jogok nincsen, ellenben kötelezettségük igen. A templom és plebáni lakófelekezeti orok, akik a település után az országos földet megvásárolták, téri munkát a Párberől fizetik.

nincs más a r. kath. iskolakerületen kívül

nincs az r. kath. egyházkerület ügyeit az iskolakerület intézi.

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

11. Műemlék, természeti emlékszóbor, honvédelmi emléke vagy elesett hősök emléke?

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, műkedvelő előadások stb. Mozgóképek.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkásegylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

nincs

nincs

nincs

nincs

van a Polgári kaszinó R. kath. Társas ház és a Székely kulturális egyesület.

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országút, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

Bonyhád - szekszárdi lakt. műút a község mellett halad el.

Komp. híd, rév stb. nincs.

2. Vasuti összeköttetése, fő- vagy mellékvonalak, van-e vasuti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közuti vasutak.

Vasúti állomása nincs a legközelebbi vasúti állomás Gidacs - Bonyhád.

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

nincs

Van-e posta, távirta, távbeszélő állomása?

postahivatalnokság van

3. Melyik községi közlekedési útvonalhoz járul hozzá a község?

Községi közlekedési útvonalok nem járul

Községi (közútló) utak hossza?

..... km.

Van-e kövezet-vámszedési joga.

Igen. — Nem.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

Nagy birtok nincs

Közép birtok nincs

Kis és törpebirtok van, az átlag 10 kat. hold.

mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

nyomásos gazdálkodás nincs

a birtokossági tanács nincs szervezve

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

van 253 kat. hold.

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

nincs

Van-e legelő-rendtartás?

van

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

nincs

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

szekszárd 13 km.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

nincs

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

van 1200 m² öf

Be van-e ültetve?

be van ültetve

7. Vizrendező és hasznosító társulat. Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. Állattenyésztési viszonyok. Állatok száma: a tenyészállatok száma,

uralkodó tenyésztési irány:

Körállatorvos székhelye és annak távolsága.

Ipar és kereskedelem.

9. A község állandó piaca hol van? (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. A községbeli kereskedések száma és jellege.

Hitel és pénzügyintézetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. Magánkezelésben álló közművek:

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. Bányák száma és jellege.

Állandó bányauzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. Háziipar és annak jellege.

Vízrendelőtársulat a Rák-patak víz-
bányászása alakult. Székhelye: Bonyhádl
Van 4 vízimalom

Szikesfehérvár ..... km.

211 ló, 796 szarvasmarha, ...

1676 sertés, 1840 juh .....

Zomba ..... 7 km.

a községnek állandó piaca nincs
hanem Bonyhádra jár lakosság piacra
mely a Hunyire van.

a község Bonyhádra gravitál

nincs

Bonyhádl

4 oratóris üzlet

nincs

nincs

3 ács, 1 asztalos, 2 bográr, 4 barbély, 1 es-
tergályos, 1 kőműves, 2 kovács, 8 kőműves, 4
molnár, 1 mécsáros, 5 orató, 1 tímár, 2
lakács, 2 kocsma

nincs

nincs

Szikesfehérvár 65. km.

Székesszárd 13 km.

nincs

nincs

nincs

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

Hivatalos célokra szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben tölthető ki)?

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedésű.

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi korcsma stb.

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

Község háza és körjegyzői lak.

Község háza 3 lakrészrel illetve irodai helyiséggel jegyzői lak 4 lakrészrel.

A körjegyzői lak és község háza a másik hely község tulajdona

34

kat. hold szántó és rét,

legelő,

kat. hold erdő,

egyéb 70 kat. hold, ami útalak, Pakpaták és Vagyassági patak mind kishaszonbérletben van adva.

Kakassói jegyzői javadalom, amit a körjegyzői hásonélve 3 kat. hold 991 m² és a körös legelő.

nincs

nincs

Földadó *107* K *48* f. Házasági ..... K

..... f. Ált. kereseti adó ..... K ..... f. Társulati adó ..... K ..... f. Vagyon- és jöv.

adó ..... K ..... f.

Ált. kereseti adó bar és hűs fűz aoklasi adó és italmérésről illeték.

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

*A községnek telefont és villanyvilágítással való ellátása.
A községben keresetül művelni a kiépítése.*

A község pecsétjének lenyomata:

H. M. H. H.
helyettes Községi (kör-) jegyző.